

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemani velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredni nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 154.

✓ Ljubljani, v petek 10. julija 1891.

Letnik XIX.

Državni zbor.

Z Dunaja, 9. julija.

Lloyd.

Posebna razprava o novi pogodbi z Lloydom je bila včeraj dovršena in pogodba sprejeta nespremenjena, dasi je bilo nasvetovanih več prememb. Poslanec Ludwig je priporočal člen 2. tako spremeniti, da mora Lloyd za nove ladje kakor tudi za njih poprave izključno rabiti domače blago. Poslanec Lueger je podpiral ta predlog, sklicevaje se na enako določbo v pogodbi, katero je dunajsko mesto sklenilo s tramvajsko družbo. Vendar nasvetovana prememba pri glasovanju ni obveljala.

Enako osodo je imela druga prememba, katero je priporočal poslanec Prade, da naj se namreč nova pogodba ne sklepa za 15, ampak samo za 10 let.

Dr. Pattai je za poddržavljenje lloydove družbe. Ker je pa baron Šveglj poudarjal, da to ni mogoče, ker ob vojskinem času lloydove ladije ne bi bile varne pred sovražnikom, ko bi bile državna lastnina, predlagal je dr. Pattai resolucijo, katera vladi naroča skrbeti za meddržavno pogodbo, po kateri bi ob vojskinem času državne trgovske ladije uživale enake pravice, kakor zasebne trgovske ladije. Ta resolucija je bila sprejeta, ravno tako tudi resolucije, katere sta nasvetovala odsek in poslanec Neuber. Danes je bila nova pogodba z Lloydom potrjena tudi v tretjem branju.

Budgetna razprava.

(Devetnajsti in dvajseti dan.)

Po rešitvi zakona o vrnavanju Adize pričela se je včeraj razprava o centralu trgovskega ministerstva. Češki poslanec dr. Dyk je ponavljal stare

pritožbe o veliki nevarnosti, ki po ogerski moki preti mlinarjem na Češkem; vlada naj torej skrbi, da se bodo od moke plačevali povsod enaki tarifi in da se odpravijo povrnitve (retakeije), ki jih dobivajo ogerski trgovci in ki vsled njih ogersko moko po taki ceni prodajajo, da češki mlinarji z njimi ne morejo konkurirati. Dr. Dyk je pri tej priliki hudo šibal dualizem, ki je Avstrijo tako daleč pripravil, da že za svoj vsakdanji živež ne more več skrbeti. Če pojde tako naprej, je dualizem nesreča za Avstrijo. Lastne koristi bi morale biti vladi vendar bolj pri srcu, kakor tuje, in če vlada tega ne sprevidi, bode se v češkem narodu vkoreninilo prepričanje, da vlada sama edini lek vidi v silni revoluciji. Prvosednik dr. Chlumecy zaradi tega očitavanja govornika pokliče k redu, in ko se dr. Dyk izgovarja, da je to rekel le pogojno, mu odvrne, da se kaj takega vladi tudi pogojno ne sme očitati.

Razven dr. Dyka govoril je o češkem mlinarstvu tudi nemški češki poslanec dr. Roser, ki je poudarjal, da propad mlinarstva škoduje tudi kmetijstvu in zlasti tudi živinoreji. Govornik je porabil to priliko, da je govoril tudi o nesrečah na železnicah in priporočal vladi pogosto preiskovanje mostov, snajenje vozov in postavno določbo, da bi morali vsak vlak spremljevati dva ali trije zdravniki.

Tretji govornik je bil dr. Lueger, ki je pred pričetkom svojega govora od prvosednika zahteval, da naj sošteje, ali je 100 poslancev v zbornici, kolikor jih je treba za sklepčnost. Prvosednik mu odgovarja, da ustreže tej zahtevi, kadar pride do glasovanja. In ko mu dr. Lueger pravi, da imajo poslanci po opravljenem redu pravico, vsak čas zahtevati soštetev števila udeležnikov, odvrne mu Chlumecy, da sicer imajo to pravico, sklepčnost pa se potrdi takrat, kadar je treba glasovati. Dr. Lueger se vda temu poduku ter pričenja:

Častite klopi in poslanci! (Krohot in živahna veselost.) Veliko več praznih klopi je namreč v zbornici, kakor gospodov poslancev. (Ura je bila že šest in ostalo je bilo komaj še kakih 50 poslancev v dvorani, drugi so bili že odšli domov.) Prav rad podpiram g. prvosednika v pospeševanju obravnav, nadaljuje dr. Lueger, če pa nekateri poslanci spolnujejo svojo dolžnost, pričakujem, da bode predsedništvo skrbelo za to, da bode tudi drugemu veliko večjemu delu naročalo zadostovati dolžnostim. Govornik potem hvali trgovskega ministra, da je izvrsten in odločen mož in da je edina napaka na njem, da preveč streže manchesterskim nazorom. V dokaz te svoje trditve omenja, da premalo skrbi za sestavo obrtnih zadrug, da na Dunaju gospodinjstvo društvo z javno podporo škodo dela obrtnikom in da je preveč popustljiv pri zlorabi trdskih imen. Na Dunaju je neka Anglo-Hungaria-Biscuit-Company-Limited, za katero tiče pa samo trije bratje z imenom Back pl. Begovacs. V Krakovu imajo Düsseldorfsko gorčično tovarno, ali za tem imenom skriva se žid J. Löbenstein. Da Dunaju je velika vinska prodajalnica pod imenom „Vinador“. Ime je pač španjsko, lastnik pa je neki Salomon Fuchs (veselost!), kateremu zibelka gotovo ni tekla na Španjskem. (Živahna veselost!) Konečno priporoča ministru, da naj nikar ne skriva trgovske pogodbe z Nemčijo, ampak naj pride ž njo že skoraj na dan, da bodo ljudje pomirjeni in da bodo imele trgovske zbornice in obrtne zadruge priliko, pravočasno izreči svojo sodbo o njej.

Za njim je govoril še tržaški poslanec Stalitz o gmotnih razmerah in gospodarskih zadevah v Trstu, rekši, da se bodo gotovo ugodno razvijale, ker se je na nebu pokazala svitla zvezda levičarjev, kateri hočejo sodelovati pri vseh gospodarskih rečeh. Poudarjal je pa tudi potrebo druge železnične zveze

LISTEK.

Ponočni kralj.

Francoski spisal A. de Lamothe.

(Dalje.)

V okolici niso mlademu, a že plešastemu in nekoliko sklonjenemu tujcu, ki je vedno s kladvom v roci latil po hribih, obiskoval vse zavinke nabrežja in preiskoval najnepristopnejše jame in globelji — nič kaj zaupali. Počasi pa so se ga navedili ter se mu celó prijateljski bližali; pri vsej svojej molčečnosti bil je jako dobrovoljen. Skrbel je za bolnike, delil zastoj zdravila ter se je celó smehljaj otrokom, ki so ga z: „Bog ohrani vašo milost!“ pozdravljali. Da bi si pa povsem pridobil ljubezen prebivalstva, bilo je skoro nemogoče. Irski kmet je preveč odkritosrčen kristijan, da bi mogel zaupati možu, katerega je videl čestokrat občevati, in sicer jako prijateljski, s svojimi najhujšimi sovražniki: lordom Plunderjem in drugimi. Domače njegovo življenje je bilo še bolj nerazumljivo. Edina mu služabnica, stara Brigita, prišla ni nikoli drugam, kakor v njegovo delavnico, v kateri je sprejemal tudi borne kmete in bolnike; a v svoji bēdi premišljevala je sto- in stokrat, ali bi ne bilo boljše zapustiti to hišo, v kateri je sicer po dnevu mirno, a po noči vidi in sliši čudne reči. Čestokrat čula je Brigita klie sove v najtemnejših nočeh ali o nevihtah, ko

je pri posvečenej sveči molila. „Potem se zgodi nekaj strašnega,“ pripovedovala je starej Katini, svojej prijateljici; „misi si plamen, višnje, kakor telo utopljenčevu, ali pa rudeč, kakor človeška kri, zasveti se na daleč okrog skozi vsa drevesa — zopet se zasliši sova, — luč ugasne, majhna vratca se odpro in slišim ga hoditi kakor duha.“

„Koga pa, Brigita?“

„Njega,“ reče bojazljivo. „Gotovo se potem spremeni v človeka, ker se zaslišijo koraki na stopnicah, potem glasovi v delavnici in žvenketanje z denarjem, kakor bi kupčevala mej seboj!“

„Morebiti je sam, ta črni?“

„Mislija sem že tako!“

„Kaj je pa potem?“

„Potem pa zopet gre in v jutru po vsej hiši diši žveplo, kakor v peklenskem žrelu!“

„Ko bi bila jaz na tvojem mestu, povedala bi vikariju! Ta copernik bo še krave proč spravil in večkrat se je zgodilo, da so taki naredili točo v oblakih. O jaz bi mu gotovo povedala!“

„Saj sem mu že, Katina!“

„Kaj pa so ti prečastiti odgovorili?“

„Preveč zaupanja stavi v svojega bližnjega po-božni mož; smejal se je in rekel, da sem nōra!“

„Gospod Irvinghton je toliko copernik, kakor jaz in vi,“ je dejal; „on je — o zdaj sem pa besedo pozabila — imeniten — kemik!“

„Kemik!“ pravi Katina prestrašenim pogledom.

„Kaj pa je to?“

„To je nčenjak, kakor moj gospod!“ pouči jo Brigita. — Ker pa si nista mogli stvari razjasniti, razšli sta se kmalu.

Istega večera prišel je doktor v treh dneh prvi-krat domov. Spremljala sta ga dva kmeta, nesoč mu polno torbo kamenov, oglja in belega prahu. Postavila sta torbo v njegovo sobico, vsprejela obilno plačilo ter odšla. Priproste večerje se je doktor komaj pritaknil, pomaknil na to stol k kaminu in jel pušiti. — Ob 9. uri je bila popolna noč. Prižgal si je svetilnico ter odšel gori v svojo sobo. Tu séde pred pisalno mizo, ki je bila pokrita s časopisi, listi in drugimi papirji.

Iz kuhinje videla je Brigita, da je odprl zavitek lista in list potegnil parkrat nad plamenom svetilnice sem i tja. Nestrpljive radovednosti vpihne Brigita luč v kuhinji in tihotapi do podnožja stop-nie. Doktor je bral, kakor mož, ki premišljuje. Brigita se je čutila že prevarano in se misli baš vrniti, kar zasliši vpitje sove. Gospod Irvinghton takoj vstane in zapre duri, skozi katere se je pokazal žarek modre svetlobe. Vsa prestrašena poklekne Brigita na prvo stopnico in priporoči Bogu svojo dušo.

Vpitje sove se v drugo začuje. Izginila je modra svetloba, zunanje duri se same odpro in neprozorno telo zadene ob polomedlelo stanko, ki se je groze tresla, občutivša, da se jej je lica dotaknilo nekaj, kakor dlaka kake živali; stopnice so zaječale pod koraki te pošasti, ki je šla takoj v doktorjev kabinet.

(Dalje sledi.)

in opozarjal ministra na njegove obljube gledé železnice iz Loke v Divačo. Govoril je tudi o obrtni šoli v Trstu in hvalil ugodne uspehe obrtnega pouka. Ker pri učnem ministerstvu ni prišel k besedi, porabil je to priliko, da je kadil učnemu ministru.

Prvosednik je predvčerajšnjim češkemu poslancu Purkhartu vzel besedo, ker je mimogredé omenjal šolskih zadev, Stallitz pa je smel o njih govoriti, ne da bi se bil prvosednik le količkaj zmenil za to, in opominjal govornika. Potrjuje se stara prislovica: „Duo si faciunt idem, non est idem.“ — če dva jedno in isto počenjata, pri našem gosp. prvosedniku ni jedno in isto.

Ker je med tem časom postalo že polusedmih zvečer in se je vsled hude ure tako stegnila dvorana, da bi bilo treba prižigati luči, prvosednik sklence sejo in nadaljevanje posebne razprave napové za današnjo sejo, ki se je pričela ob 10. uri dopoldne.

Prvi se je oglasil moravsko-češki poslanec Kulp in tožil o slabih železničnih zvezah na Moravskem in o severni železnici, ki je več vlakov in vozove IV. reda odpravila, odkar je vpeljala nove tarife.

Drugi govornik je bil trgovski minister Baquehem, ki je odgovarjal včerajšnjim govorom, zlasti trditvam dr. Luegerja. Zagotavljal je, da mu je razvoj obrtnih zadrug zeló pri srcu in da bo zmirom nánje obračal svojo pozornost. Tudi o železnicah je govoril in rekel, da zaradi državnih financ letos ni bilo mogoče veliko storiti za železnice; gledé lokalnih železnic pa je priporočal, da naj si v vzgled vzamejo deželo Štajersko, ki z deželnimi denarji podpira grajenje takih železnic. Gledé trgovinske zveze z Nemčijo je rekel, da se bo predložila državnemu zboru, za zdaj pa se po dogovoru z nemško vlado ne more še razglasiti, ker se državi poganjata z drugimi vladami.

Za ministrom je govoril poljski poslanec Szczepanowski o železnicah v Galiciji, potem pa je češki poslanec Havanka razpravljal železnične razmere na Češkem.

Ker je vpisanih še kakih dvajset govornikov, ni pričakovati, da bi bilo trgovinsko ministerstvo danes dovršeno. Za njim pridejo na vrsto mednarodni železnični tarifi in podržavljenje Albrehtove železnice.

Interpelacije.

V današnji seji odgovarjal je finančni minister na interpelacijo Nabergojevo gledé na ministerske odredbe o novi vžitninski črti v Trstu. Minister je rekel, da je dal napraviti tudi slovenske tiskovine, ki so prišle do 1. julija v razdelitev, da nastavljeni uradniki znajo skoro vsi slovenski in da vprašalci ne bodo imeli nobenega uzroka, ž njimi biti nezadovoljni.

Včeraj je poslanec Pacak vprašal deželno-brambovskega ministra, ali je res, da je poveljnik IX. armade vojaškim godbam zaukazal, da smejo le tedaj sodelovati pri koncertih, ako se izdadó zgolj nemški programi?

Steinwender je vprašal finančnega ministra, ali je res, da so se posestniki ogerskih sladkornih tovarn sporazumeli o prostovoljnem kontingentiranju svojih izdelkov, in da hočejo tudi naše tovarnarje za to pridobiti na veliko škodo državnim financam in kupčevalcem?

Kindermann pa želi zvedeti, ali hoče vlada zaukazati, da se bodo uradne statistične izkaznice prodajale po vseh trafikah, ki imajo v zalogi pismene marke in kolke?

Samomor.

Ravno ko to sklepam, se je dobro oblečen, kakih štirideset let star človek, ki je prej poslušal razprave državnega zbora, na stopnicah državno-zborske palače v senca ustrelil in je takoj mrtev obležal. Truplo leži še na stopnicah in čaka, da ga odnesó v mrtvašnico. Kdo je, in kaj je bil uzrok samomoru, se zdaj še ne vé. Ura je odbila ravno štiri popoldne.

Delavsko vprašanje.

Okrožnica papeža Leona XIII.

(Dalje.)

23. Varčnost. — Domoljubje.

Ako dobiva delavec zadostno plačo, da pošteno preživlja ženo, otroke in ako ob enem modro skrbi za varčnost, dosegel bo tudi, sledeč natornemu nagonu, da bo nekoliko denarja dal na stran ter si

pridobil nekaj malega stalnega dohodka. Zasebna last mora se torej čuvati kot nedotakljiva pravica, ako hočemo sploh priti do ugodne rešitve socialnega vprašanja; a to ni dovolj: država mora to pravico pospeševati tudi v postavodaji ter bi morala s svojimi naredbami delati na to, da si kolikor mogoče mnogo državnih podanikov skuša pridobiti kako skromno posestvo. To bi imelo mnogo važnih prednosti. Pred vsem bi bilo s tem bolj pravično razdeljeno zemeljsko imetje. Od prejšnjega stoletja so se razmere po mestih tako spremenile, da so prebivalci po mestih razdeljeni v dve vrsti, katere loči nekak prepad. Na eni strani je premogočen kapital; ta popolno obvladuje obrtnijo in trg, in ker se pri njem družijo vsa podjetja in je kapital nekako središče vsake javne delavnosti, zato ne bogati vedno bolj in bolj onih, ki ga imajo, marveč pridobiva kapitalistom tudi v državnih stvarih vedno večji vpliv. Na drugi strani pa je ona množica, ki mora pogrešati dobrote tega življenja, ki je zato polna srditosti in nemirom pristopna. Ako bi ti ubožni ljudje smeli imeti upanje, da si bodo s pridnostjo in trudom pridobili nekaj zemljišča, tedaj bi se polagoma vsaj nekoliko približali reveži in bogatini; vedno bolj bi izginjevala nasprotja med skrajno bēdo in med nakopičenim bogastvom.

Pri tem bi brez dvoma ob enem prospevalo tudi poljedelstvo; kajti, ako si si svest, da delaš na lastni zemlji, delaš brez dvoma z veliko večjo marljivostjo in stanovitnostjo. Kolikor bolj se človek trudi na svoji grudi, tembolj jo ceni; zemlja se mu priljubi, ker vidi, da bo vir skromnega blagostanja zanj in za njegovo družino. Popolno je torej jasno, koliko bi s tem pridobilo poljedelstvo, koliko skupno blagostanje ljudstva.

Kot tretji dobiček smemo imenovati okrepljenje domovinskega čuta, ljubezen do zemlje, kjer je stala hiša očetova, kjer se je človek rodil in vzgojeval. Gotovo bi mnogi izseljenci, ki sedaj v daljini iščejo druge domovine, raji stalno se naseljevali doma, ko bi jim bil doma vsaj za silo zagotovljen gmošen obstanek. Vseh teh dobičkov pa gotovo ne bo dobiti, ako država svojim podložnim naklada tako hude davke, da se ž njimi uničuje zasebno imetje. Pravice do zasebne lasti, ki je natorna, država ne more zatreti; država more le vrejevati, kako da se rabi imetje, da se pri tem ne kršijo javne koristi. Prav torej ni in ne pravično, ako si država od premoženja podložnih prisvaja pri davkih prevelik delež.

24. Društva.

Naposled morejo in morajo pa tudi za ugodno rešitev socialnega vprašanja delodajalci in delavci sami z naredbami in določili sodelovati, ki odstranjajo bēdo in oboje vrste ljudi približujejo. To so društva za medsebojno podporo, zasebne naprave v pomoč delavcu in družini, ako ga nenasdoma zadene kaka nesreča, bolezen, smrt; treba je naprav za pravno varstvo otrok, nedoraslih ali tudi odraslih.

(Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 10. julija.

Notranje dežele.

Češko vprašanje. Proti nekemu ogerskemu časnikarju se je izjavil dr. Grégr, da bi se Čehi zadovoljili s podobno avtonomijo, kakor jo imajo Hrvatje. V praškem generalnem deželnem zboru naj bi bili zastopani tudi Moravec in Slezani, četudi bi lahko moravski in šleski deželni zbor še nadalje obstala. Dunajski državni zbor bi pa obravnaval skupne zadeve avstrijske državne polovice. Sicer je pa še od razmer zavisno, v kakí obliki bodo Mladochēhi zahtevali, da naj se obnovi češko državno pravo.

Čudna prepoved. Kakor poročajo „Jarměrski Listy“, zaukazal je poveljnik IX. voja podmaršal princ Croy, da vojaške godbe smejo sodelovati le pri koncertih s popolnoma nemškim programom. Ta ukaz pač ne bo pospešil narodne sprave.

Ogerska zbornica. Včeraj je v ogerski zbornici ministerski predsednik imel pomenljiv govor. Naznanil je, da bo vlada v kratkem predložila načrt zakona, po katerem bo o volitvah imela razsojevati kraljeva kurija (najvišje sodišče). Ravno tako bo v kratkem predložila zbornici predlogo o upravnih sodiščih. Ta načrt bi vlada že bila izdelala, da je ne zadržuje parlamentarno delovanje. Ministerski predsednik je na to izjavil, da se vlada ni ničesa dogovarjala z zmerno opozicijo in se torej ne misli opirati na drugo stranko, kakor na liberalno, iz katere je izšla. Zastran narodnostne politike je izjavil Szapary, da je na Ogorskem le jeden

političen narod. S tem je pač dovolj jasno povedal, da je vladni namen, pomagati vse nemadbarske narodnosti. Vlada hoče inteligenco vseh razredov pritegniti v upravo, uvesti ravnotežje v financah, izvesti potrebne reforme in povzdigniti kmetijstvo.

Vnanje države.

Francija in Rusija. Naudušenje za Rusijo v Franciji počema, če tudi le počasi. Tako že piše proti Rusiji „Matin“, ki je prejšnje čase se najbolj nauduševal za Rusijo. Ta list pravi, da se Rusija smešlja v pest Francozom, ki jej denar posojujejo. Francija ima ravno tako malo podpore pričakovati od Rusije, kakor od kake druge države. Blizu v enakem smislu piše tudi „Figaro“. „République Française“ pa proslavlja nemško lojalnost proti Francozom na Madagaskaru. Prevelike važnosti tem časniškim izjavam ne smemo pripisovati, ali vsekako so pomenljive. Ni dolgo tega, ko bi se noben list na Francoskem ne bil upal tako pisati. Francozi so se naveličali čakati. Če jim Rusija v kratkem ne pomaga, pridobiti Alzacijo in Lotaringijo, bode se francosko naudušenje spremenilo v odkrito nasprotje.

Rusija. Ruska vlada sedaj z vso energijo dela na to, da odstrani Poljake iz vodstev dobrotelnih zavodov na Poljskem. Odstavili so vse poljske uradnike pri gledališču v Varšavi. Posebni vladni zastopniki potujejo po Poljskem po železnicah in poizvedujejo, ko bi kak uradnik ne bil dovolj zmogel ruščine, da ga potem odpusté. Omeniti moramo, da poročajo o vsakem uradniku, ki govori s strankami poljski, da ne zná dovolj ruščine. Vse naredbe ruske vlade merijo na to, da bi porušili vse Poljake in sevěda hkratu tudi poprivoslavili. Da pri takih razmerah Poljaki ne marajo za Rusijo, je čisto naravno.

Parnell. „Daily News“ mislijo, da je Parnellova bodočnost uničena. Rad ali nerad se bode umaknil s političnega pozorišča. „Times“ in „Standard“ pa pišeta, da Parnella niso uničili protiparnelloveci, temveč katoliška duhovščina. Angleški listi pa niso posebno zadovoljni, da se katoliška duhovščina meša v politični boj. Sevěda bi Angleži raji videli, da bi duhovščina držala roke križem, kajti potem bi morda zatrli katoličanstvo na Irskem. Sedaj pa to ne bode šlo, posebno ker Anglija z ozirom na Evropo ne more več z vso brezozirnostjo postopati na Irskem. Angleži so se morda tudi nadejali, da bodo Irski politično uničeni, ko se umakne Parnell, a sedaj pa vidijo, da ima irski narod še drugih političnih vodij, zlasti mej katoliško duhovščino, da torej protestanta Parnella ne bodo pogrešali. Če tudi je Parnell politično mrtev, vendar irsko vprašanje ne bode zaspalo.

Lzvirni dopisi.

Iz Celovca, 8. julija. (Občeni zbor nemškega „šulverein-a.“) Brez razžaljenja slovenskih narodov ne mine nobena nemška slavnost, sicer bi ne imela nemškega lica. Naši narodni nasprotniki so se že tako navzeli sovraštva do vsega, kar le količkaj diši po slovanstvu, da ni nemškega shoda, na kojem bi tej svoji sovražnosti ne dali duška. Tako lice imel je sevě tudi občni zbor nemškega „šulvereina“, kojemu je glavni namen germanizacija in uničenje slovenskega življa v Avstriji. — O zboru samem, kaj se je tam govorilo, sklepalo itd., ne govorimo, — to nas pač malo briga. Omeniti moramo le nekaterih prikaznij, ki dosti značijo naše žalostne razmere ter pojasnjujejo, kako daleč smo še oddaljeni od enakopravnosti. Pač se mnogokrat cituje znani 19. § osnovnih postav; a ta zašel je med naše zakone menda le zbog lepšega. Saj si nemški in nemškutarski liberalci ta paragraf tako tolmačijo, da je Nemcem vse dovoljeno, — a Slovani naj bodo jim le težaki, ki so k večjemu še za to, da delajo in plačujejo davke zanje. Nemci smejo na vsak način zatirati nemške svoje sodeželane in najsuroveje pobijati vsak pojav slovensko-narodnega življenja, naj bo že na gospodarskem ali na duševno-kulturnem polju. Oni se smejo bratiti z vnanjimi Nemci, poudarjati složnost avstrijskih in inostranskih Nemcev, napijati „veliki nemški domovini“, ki ne pozná političnih mej!! Vse to zdi se Nemcem samo ob sebi umevno!

Naj pa Slovani praznujejo le najmanjšo narodno slavnost, naj poudarjajo avstrijski Slovani svojo složnost, naj se na pr. le kje poudarja, da se čutijo Slovenci na Kranjskem, Goriškem, Štajerskem in Koroškem kot jeden narod, ki ima jedne in iste narodne težnje, — to nasprotnikom zadostuje, da na vse grlo kričé: Slovenci so izdajalci Avstrije, oni rušijo jednoto države, škilijo preko mej itd. Naj le kak slovenski trgovec ali gostilničar napravi slovenski napis, kak narodni župan vvede slovensko uradovanje, ali občina zahteva za slovensko deco slovenske šole, — so nemško-liberalni listi kar polui „bridkih“ pritožb o „strašnem nasilstvu“ Slovanov

in po člankih kar mrgolé fraze, kakor: „Verzweigungskampf gegen slavische Ueberflutung“, „Umtriebe der Klerisei“, „Ränke selbstüchtiger Römlinge“ itd.

Taka sumničenja nam niso več nenavadna. Saj smo morali pred kratkim celó doživeti, da je deželni glavar štajerski, tedaj mož, ki ima stati nad strankami, sumničil Slovence: „Kaj so Slovencem in Hrvatom države? Kaj jim je naša Avstrija, če se gre za veliko bodočnost njih naroda? Tu ne gre o državnem pravu, nego o potrebah naroda in o bodočnosti. Za Avstrijo ni vse jednako, če pustimo, da se slobodno razvijajo te sanjarije in fantazije treh velikih slovanskih narodov, ker te fantazije se ne omejujejo samo na razvrstitev dežel v Avstriji, nego segajo na zunaj.“ — Taki so naši „ljubi“ (?) sosedje! Kar mislijo sami, to podtikajo drugim. Slovenci pokazali smo sto- in stokrat, kaj nam je Avstrija, kaj domovina, in če Bog dá, storili bomo isto vedno. V onih kritičnih časih, v sredi našega stoletja, ko so Nemci skušali razrušiti našo državo, da bi na njenih razvalinah ustvarili veliko „Nemčijo“, stali so ravno Slovani, in ne v zadnji vrsti Jugoslovani neomahljivi, kakor skala sredi penečega morja, branéč prestol in cesarjevo hišo s svojo srčno krvjó!

Čudno; lansko leto hoteli so pliberški Slovenci dostojno praznovati cesarjev god z narodno slavnostjo v Pliberku. Ali kaj se zgodi? S kruto silo in na nezaslišan način zabranili so nemčurji (ki se inače toliko ponašajo s svojim „avstrijskim domoljubjem“), na čelu njim mestni zastop. cesarsko slavnost. Slovenci niso smeli slavnostno praznovati godú dobrotljivega svojega vladarja!! „Memento juvat“ veljá i v takih rečéh.

Kaj slíbenega zgodilo se je minole dni v Celovcu. Hrabri koroški polk praznoval je (kakor je i „Slovenec“ poročal) dvestoletnico svojega obstanka. Povodom tega okinčali so meščani svoje hiše z zastavami. A naš „rotovž“ in mestni stolp, kjer gospodujejo mestni očetje, ohranil je umazano svojo vsakdanjo obleko, stal je brez vsega kinča!!

Par dni pozneje pridejo „šulvereinarji“. Zdaj mestni očetje niso vedeli, kako bi bolj „dostojno“ pozdravili goste in svetu pokazali, da je Celovec „eine rein deutsche (??) Stadt, auf uraltem, deutschem (??!) Boden!“ *) Mestna hiša in stolp bila sta te dni vsa v zelenju in zastavah. — Kako pa to, da so mestni očetje pri prvi slavnosti ostali čisto mrzli, „so bis in's Herz hinein“, — a pri drugi niso znali, kako bi dosti slovesno sprejeli tuje zastopnike in branitelje nemštva, t. j. nemške „šulvereinerje.“ — Kakor mestni očetje, vedli so se i mnogi drugi „patrijotje“, ki se za domovinsko slavnost niti zmenili niso, a potem niso znali, kako bi bolj pokazali svoje „urdeutsch“-a mišljenje. —

Tudi vlada udeležila se je „šulvereinske“ slavnosti, in njen zastopnik, grof Goës je namesto deželnega predsednika, „ki je živo obžaloval, da ne more sam priti“ (!), laskavo pozdravljal zbor, hvalisaje njegovo uspešno (?) delovanje za državo, rekši: „Prišli ste v dvojezično deželo, v koji pa vlada, kakor se je že poudarjalo, mir med obema narodoma. Delovanje vašega društva vodilo je doslej le patrijotično mišljenje in pravično spoštovanje opravičenih naporov drugih narodov“ (!) — V istem liberalnem duhu govoril je tudi deželni glavar dr. Erwein, ki je pa že odločneje, čisto v smislu židovsko-liberalnih listov poudarjal nemško-narodno, proti Slovanom naperjeno delovanje „šultereina“.

V naših čudnih razmerah pač niso nenavadne take izjave vladnih organov, ki pri vsaki priložnosti kažejo svoje nemško-liberalno mišljenje in sovraštvo do slovanstva. Mislimo, da je ravno dolžnost onih gospodov, ki ob vsaki priliki toliko klatijo o našem deželnem miru, ohraniti ta mir, ne s tem, da se na vse moči tlačí slovenska narodnost, ampak s tem, da se dá vsakemu narodu, kar mu po postavah gre! A v Celovcu moramo gledati, kako se najvišji vladni zastopniki bratijo s „šulvereinsko“ gardo!

G. zastopnik deželne vlade je vrn tega tudi nekoliko zavijal resnico. Da bi on pazljivo čital poročila o obravnava v državnem zboru, vedeti bi moral, da so poslanci s pozitivnimi fakti dokazali nepravilno, pogubonosno delovanje nemškega „šulferajua“.

*) Aha! Gospodje so študirali znano Jaksehe-vo knjižico: „Ueber Ortnamen“, v kateri veliki nemški „učenjaki“ s pravcato „deutsche Gründlichkeit“ (?) dokazuje, da je Koroška pristno nemška (?) deželica! Op. stavca.

Pri zboru čenčalo se je spet prav mnogo o „skrbno varovanem miru“, ki vlada na Koroškem med Nemci in Slovenci. Poudarjala sta to zlasti „šulvereinski“ general dr. Weitlof in grof Goës. No, poznamo se! Dokler se Slovenci ne ganejo in nemo trpé, da jih teptá brezobzirna nemška péta, je dobro, in nemški velikaši trobijo po svojih glasilih v svet, da je na Koroškem mir. Da pa Slovenci le zahtevajo kako drobtinico pravic, sklicujé se na postave, ali da Slovenci le napravijo kakšno veselico, — je to v očeh naših „liberalcev“ (lucens a non lucendo!) že strašna pregreha, vse nemštvo je v nevarnosti in elegične pritožbe, kako hudo se preganjajo ubogi Nemci na Koroškem, romajo med svet. — Zares, radi bi že poznali tisti strašni kotiček v Avstriji, kjer se Nemci morejo pritoževati čez nasilstvo od stranih drugih narodnostij. —

Neki govornik vezal je stare, neslane otrobe, da pri nas rušijo le s Kranjskega došli „agitatorji“ naš „skrbno varovani mir“. Na to opomnimo samó: Nemški privandrance iz vseh dežel smejo se v Celovcu šopiriti in propovedovati narodno brezobzirnost ter delati veliko nemško politiko. Celó Kranjci in slovenski Štajerci so jim všeč, ako se pridružijo gospodujoči klikli. Toda trikrat gorjé narodno-mislečemu Slovincu Štajerske, ali celó onemu „nesrečnejšu“, ki pride preko Ljubela! Tak mora na deželni meji sleči svojo narodnost, iz Slovenca postati nemškutar, kajti inace po teoriji naših narodnih nasprotnikov ne zasluži več, kakor „da ga zažgó na gromadi, napravljeni iz „Mira“ in Mohorjevih knjig“.

Pa dosti o tem! — Braniti se bomo morali še mnogo proti pogubonosnemu društvu! Treba skrbeti, da se mu zabrani ustanavljati nemške šole po slovenskih krajih, in da se mu odvzame vsak vpliv na slovenske šole. To se bode pa zgodilo vzlasti s tem, da se na vse moči pospešuje veljavna naša šolska družba sv. Cirila in Metoda, in da se složno pod praporom: „Za vero in domovino!“ bojujemo proti ošabnemu nasprotniku.

„Šulvereinski“ velikaši so se na občnem zboru morali britko pritoževati, da se nemško ljudstvo v Avstriji za „šulverein“ mnogo premalo zanima, in da ga celó liberalni listi premlačno podpirajo!! Zato društvo močno nazaduje. L. 1889. bilo je 302.850 gld. 47 kr. dohodkov, l. 1890. pa le 268.638 gld. 90 kr. To je lahko umevno. Zmernejši Nemci, ki se še niso dali preslepiti po židovsko-liberalnih kričočih, in ki i drugim narodom še pripoznavajo pravico do obstanka, uvidevajo, da namen društvu ni blag, in da je društvo čisto nepotrebno. Tudi v Celovcu ostali so meščani povodom zbora „šulvereina“, razven privilegiranih kričočev precej mlačni. Čudili so se le, da se je med zastopniki nemštva, ki so se zbirali one dni v mestu, pokazalo toliko orijentalških, t. j. židovskih obrazov.

Iz ptujske okolice, 3. julija. (Konec.) V srce užaljeni dospeli so milostljivi vladika v sredo zvečer k svetemu Andrašu, ker so njih v večernem mraku prijetno iznenadili vrli peveci in velikanski kresovi, ki so po bližnjih hribih goreli. Drugi dan so po drugih običajnih opraviilih podelili 165 otrokom zakrament svete birme, potem pa se podali k sv. Lovrencu v Slov. goricah, kjer so v petek birmali 303 otroke. Na potu odtod k sv. Marjeti blagoslovili so prenovljeno cerkev sv. Doroteje v Dornovi in izpraševali tamošnje učence. V Mezgovcih v župniji sv. Marjete vsprejelo njih je 25 jezdecov v narodni noši z zastavami ter njih spremljalo skozi Možgance do župnijske cerkve sv. Marjete na spodnjem Dravskem polju. Dasi je ta hiša božja zelo prostorna, bila je v soboto, ko se je vršila ondi sv. birma, katero je prejelo 397 otrok, — pobožnega ljudstva do zadnjega kota natlačena. Popoldne ti stega dne podali so se milostljivi vladika k svetemu Marku, kjer so njih, kakor drugod, slovesno sprejeli in sprevodili v veličastno župnijsko cerkev. Ta leta 1871 zidana cerkev presega po svoji velikosti, okusnem slogu in lični znotranji opravi vse cerkve v okolici, a sedaj se je ogrnila še s toliko večjim lišpom, ker so vladika o priliki svojega obiskanja hoteli v njej obhajati tristoletnico blažene smrti sv. Alojzija. V ta namen je na stranskem oltarju bila izpostavljena podoba sv. Alojzija, katero so si višji pastir izvolili za predmet svojega prekrasnega govora o nedolžnosti in pokori sv. Alojzija, angeljskega mladeniča. Tudi tukaj so izpraševali odrasčene, opravili molitve za rajne in birmali 365 otrok, konečno pa po ganljivem nagovoru podelili sv. papežev blagoslov.

Od sv. Marka podali so se višji pastir po s slavaloki in venci okinčanih vaseh na Ptuj. Med potom so obiskali predmestno cerkvico sv. Ožbalda in javno deželno bolnišnico, katero oskrbujejo usmiljene sestre. Na večer priredila je ptujska godba pred prošijo, kjer so vladika prenočevali, njim na čast in v slovo podoknico, kar je visokega gosta zelo razveselilo.

V ponedeljek 22. junija zarana peljali so se premilostni vladika na Hajdino, da bi ondi končali obiskovanje ptujske dekanije. Na Bregu, predmestju Ptujja onkraj Drave, vsprejel je knezoškofa pri krasnem slavaloku občinski odbor in njih prosil, da bi blagovolili obiskati podružnico sv. Roka v bližini Hajdine. To so toliko rajše storili, ker so z zastavami in venci kinčane hiše in druge velike priprave kazale, s koliko željo da so verni pričakovali prihod preljubljenega pastirja.

Na Hajdini, kjer je bilo birmanih 312 otrok, zbralo se je od blizo in daleč 25 duhovnikov, da bi se milostljivemu vladiki poklonili in se od njih poslovi. Po opravljenih cerkvenih opraviilih poslovil se je v imenu ptujske dekanije preč. gosp. Matija Modrinjak, inf. prošt in dekan v Ptujju, ki je vladiko bil po vseh župnijah spremljal, ter prosil, naj dneve obiskovanja ohrani v blagem spominu. S solznimi očmi so se zahvalili premilostni pastir, zadrživši, da njim minoli dnevi ostanejo nepozabljivi. „Kakor sem prišel,“ rekli so med drugim, „z veselimi srcem v slavno ptujsko dekanijo, tako njo zapuščam z žalostnim srcem, ker se moram ločiti od krajev in ljudi, kateri so se mi vseskozi prikupili.“ Omenili so tudi, da so na posameznih župnijah pred večernim počitkom v premišljevanju tega, kar so po dnevu slišali in videli, večkrat solze radosti pretakali; — prijetni vtisi, zlasti trdna in živa vera, odkritosrčna udanost in ljubezen, katero so povsod našli, vspodbujale in krepile so njih pri težavnem opraviilu.

Proti večeru so se vladika vrnili nazaj v Maribor. Le prehitro so pretekli dnevi njihovega bivanja med nami, a ljudstvo še vedno misli na njih. Povsod se z radostnim srcem spominja in pogovarja o milobi in ljubeznivosti, o gorečnosti in apostolski vnemi, o ganljivih pridigah višjega pastirja, želéč in Boga proséč, naj bi njim dal včakati še mnogo let, da bi imeli zopet priložnost prepričati se, da seme krščanskih resnic, katero je v Ptujju in okolici sejal in s svojo mučeniško krvjo močil sv. Viktorin, bujno raste in donaša obilen sad.

Dnevne novice.

(Živeli Vipavci!) Ob zadnjem občnem zboru „Katol. tiskovnega društva“ je gospod tajnik v svojem poročilu pohvalno omenjal, da dekanat vipavski v tem prekosi vse druge dieceze, ker so ondodni preč. gg. duhovniki od prvega do zadnjega vsi udje tiskovnega društva. Danes nam je iz solčne Vipave došel nov dokaz naidušenosti omenjenih gospodov za dobro stvar. Čeravno ondodnim dušnim pastirjem v časnih zadevah nikakor rožice ne cvetó, vendar si sami sebi, rekli bi, siloma pritrjujejo, da podpirajo stvar, ki naj bi postala slovenske duhoščine ponos! Prejeli smo namreč znamenitih darov od treh ondodnih prečastitih gospodov, kateri so že sedaj bili veliki prijatelji tiskovnemu društvu. Poslali so namreč naši družbi za napravo nove tiskarne: preč. g. dekan in duhovni svetnik Matija Erjavec 100 gld.; z zlatim križem s krono odlikovani zlatomašnik, duhovni svetnik, župnik Josip Nakus 100 gld. in naš prepridni poverjenik, prečast. g. kurat Mihael Arko vnovič 50 gid. Odboru manjka besedi, da se dostojno zahvali za toliko požrtvovalnost, torej samo kliče: Bog vam bodi plačnik!

(Dr. J. Bleiweisova slavnost) Slavnostni odbor je določil, da pri sprevodu koraka na čelu ljubljanski „Sokol“, za njim pevsko društvo „Slavec“, potem vnanja društva in deputacije in konečno ljubljanska čitalnica in odbor „Pisateljskega društva“. Za večerni koncert bode vrt lepo okrašen.

(Šolsko leto) je končala včeraj tukajšnja državna višja gimnazija s slovesno sv. mašo in zahvalno pesmijo. — Danes se je končalo šolsko leto na c. kr. učiteljski pripravnici z zahvalno sv. mašo v cerkvi presv. Jezusovega Srca. — Ostale srednje šole imajo šolski sklep dne 15. t. m.

(V Mariboru) so odpravili dozdanjo „župnico“. — dopisnik naš misli, da bi sicer nekako že udomaćeno besedo „župnišče“ bolje kazalo rabiti za prostor, kjer stoji hiša-župnica, — in so vsled tega

dobili krasen prostor pred cerkvo-stolnico. Sedaj pa prodelje cerkveno ne sodi k pridobljenemu lepemu trgu. Zavoljo tega bodo isto primerno predrugačili. Ob enem je lepoto kvarilo poslopje, v katerem prebivajo p. n. gospodje kanoniki. Tudi to bo se prezidalo. [Zidove sedaj podirajo. Minoli vtorek je nekdo, kakor se nam piše, tam obiskal znanca svojega. Ali prišlec ni upal biti v sobi okoli tolikih podrtin; posrečilo se mu je, da je iz nevarnosti drugam izvažil obiskanca, ki je pa za zdaj zadnji dan bival v starej izbiči. Da se poslopje prenovi, to pač ne bode na škodo razvijajočemu se Mari-born.

(Toča) je dné 5. julija precèj škode provzročila, kakor se nam piše, po Gorici in Vinah blizu Novcerkve, najhujše pa je klestila po okolici Vran-kolje severno od Vojnika.

(Pri Sv. Juriji blizu Celja) so učilnico tamošnjo razširili tako, da so mladež razdelili po spolu in ustanovi-ili novo šolo dekliško. Službe so bile postavnopravno razpisane. In časniki so že dobili priložnost, da so nedavno objavljali imena novoimenovanih močij učiteljskih: nadučiteljico, učiteljico, podučiteljico. Med temi nahajalo se je tudi ime gospodične, ki sedaj slušbuje na Dobroli. Bralo se je namreč, da je isto deželnošolski svet — krajni in okrajni šolski svet po postavi, kakor jo je ono leto prikojil deželni zbor štajarski, itak nimata veljavno govoriti nič, — imenoval za podučiteljico na rečenej šoli ob južnej železnici. Toda imenovan-ka je bila sicer v štetilu prositeljic za službo nadučiteljice, oziroma učiteljice kakor je pristavila v dotičnej prošnji, inikakor pa ni prosila za mesto, kakoršno jej je podelila deželnošolska oblast, t. j. če je poročilo v časnikih resnično, o čemur pa bajé ni treba dvomiti. V tem slučaju nas nekoliko optimističen dopisnik bržčas ironično sodi, ako misli, da je mogoče menda dvoje: ali se je deželnošolski svet zmotil (!) gledé imenovanja ter službo podelil neprosilecu, ali pa je dotični poročevalec (?) za časnik slučajno spremenil ime podučiteljice za novoustanovljeno šolo dekliško pri Sv. Juriji.

(Z Dolenjskega) se nam piše: Dné 10. febr. 1890. je „Slov. Narod“ priobčil dopis iz Belekrajine. Dopisnik je okidal č. g. župnika na Vinici z raznimi častnimi naslovi. Vse trditve v dopisu so bile neistinite, izvzemši ono, da je omenjeni g. župnik v preiskavi. Mnogo so se trudile dotične osebe, da bi uničile gosp. župnika; nabrali so nad 60 oseb, ki so bile kot priče zaslišane. Neki vojaški begun v Ameriki pomagal jim je s pismom, katero je sam sestavil in ga podtikal g. župniku. Dopisnik je tedaj obljubil, da bo o svojem času objavil razsodbo sodišča. „Narodovi“ čitatelji pa menda še do danes neso zvedeli razsodbe proti „črnemu možu“. Zato Vam naznanjam, kako so se zjalovile vse spletke in da je bila preiskava proti g. župniku ustavljena. Zaradi svojih viteških činov proti g. župniku stal je J. P. dné 25. junija 1891 pred c. kr. okrožnim sodiščem v Novem Mestu ter bil obsojen na osem mesecev težke ječe, poostrene z jednim postom v mesecu.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) došlo je 8 gld. od vesele družbe iz Tridenta na Tirolskem. Pri tem poudarjamo, da je darovala k svoti tudi gospa, rodóm Italijanka, omožena Slovenka, svoj obolos. Gospod pošiljatelj nam piše namreč: „Blagovolite sprejeti svotico 8 gld., katero Vam pošilja mala

družba, obstoječa iz: gospé Italijanke, omožene Slovenke, vrlega Čeha in treh Slovencev v Tridentu, za cenjeno Vašo družbo z vročo željo: Bog blagoslovi družbo sv. Cirila in Metoda!“ — Slava domorodni veseli družbi in osobito vrli gospé!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(V Ameriki rojen — v Evropi krščen.) Te dni je bil v Slavini krščen otrok, ki se je rodil v Ameriki še pred petimi meseci. Mati, kateri je umrl mož v Ameriki, vrnila se je nazaj v domovino in prvo njeno dejanje je bilo, da je svoje date, kateremu je bil le za silo podeljen sv. krst, dala cerkveno krstiti. — Kako je žena vesela, da je le še enkrat ugledala domače kraje, dasiravno je prišla domov raztrgana in bolna. Ubogi ljudje!

(Kmetske posojilnice ljubljanske okolice) v Ljubljani poluletni sklep izkaže tirjatev pri zadružnikih 144.044 gld.; hranilne vloge znašajo 147.760 gld. 81 kr., denarja je naloženega pri denarnih zavodih 24.197 gld. 25 kr., skupni rezervni fond znaša 7993 gld. 9 kr.

(Iz Štange) se nam poroča: Za našo župnijsko cerkev smo dobili dva nova kipa, in sicer svete ludske Matere božje in sv. Jožefa, katera sta bila blagoslovljena na praznik farnega zavetnika svetega Antona. Kipa iz marmorja napravil nam je prav lično gospod Josip Grošelj iz Selc nad Škofjokoko. Kapeli pa je slikal g. Anton Čej iz Novega Mesta v splošno zadovoljnost. — Letina le bolj srednje obeta. — Pravega župana nima naša občina že eno leto ne; kedaj da bo volitev, tudi tega nihče ne vé. — Slavnost sv. Alojzija se je tudi pri nas, kakor drugod, prav slovesno izvršila.

(Novo posojilo štajarske dežele.) Pri srečkanju, ki se je vršilo dné 1. julija v Gradcu, bila je izžrebana številka 99, na kateri je bilo vloženih 3000 goldinarjev. Ta svota se bo de izplačala v Gradcu ali na Dunaju dné 1. oktobra.

(Utonil) je, kakor se „Laib. Ztg.“ iz Postojine poroča, včeraš zjutraj devetindvajsetletni posestnik Anton Baraga v tolmunu pivške jame.

(Vabilo.) Družbe sv. Cirila in Metoda podružnica „Pivka“ ima svoj redni letni občni zbor v nedeljo dné 12. julija 1891 ob 5. uri popoldne v prostorih „Narodne gostilne“ v St. Petru s sledečim vspeedom: 1. Nagovor predsednikov. 2. Poročilo tajnikov. 3. Poročilo denarničarjevo. 4. Sprejemanje novih udov in vplačevanje letnine. 5. Volitev novega odbora. 6. Volitev dveh zastopnikov k velikim skupščini.

Raznoterosti.

— Sedemleten otrok obsojen v smrt. Na Angleškem je bil pred sodiščem v Leedsu nedavno sedem let star deček obsojen v smrt, ker je umoril svojega tovariša, s katerim sta skupaj igrala. Preiskava je namreč pokazala, da je deček premišljeno in s popolno hladnokrvnostjo tovariša umoril, ker ga je skušal s posebno zvijačo zakriti. — Na Angleškem imajo oistre postave za mlade hudodelnike. Do sedmega leta nobenega ne kaznujejo; od sedmega do štirinajstega leta pa se ima le odločiti, ali je storil hudodelstvo premišljeno, ali ne, in se postava nič ne ozira na leta. — Ta deček je torej obsojen — na vislice. Vendar se pričakuje, da bo pomiloščen.

— Volkovi na Ogerskem. Vzlic veliki vročini se okrog Zsapeyja klati mnogo volkov. Zveri so že napravile mnogo škode. Oblastvo je odredilo gonjo na volkove.

Telegrami.

Dunaj, 9. julija. Zbornica poslancev vsprejela je naslove 1 do 8, ki se tičejo pravih potrebščin trgovskega ministra. Trgovski minister je govoril o poštni upravi in zagotavljal, da se vlada prizadeva, da bi zboljšala povišanja in dohodke poštinih uradnikov. Trgovski minister spominjal se je svetovnega poštne- ga kongresa, s katerim se je utrdila in popolnila svetovna poštna zveza, in izražal svoje veselje, da je kongres bil na Dunaju.

Dunaj, 10. julija. Trgovski minister je odgovoril na interpelacijo zaradi preskušnje železniških mostov, da državna uprava vedno obrača na to svojo pozornost in da se državne železnice vsako leto dvakrat pregledujejo; izrazil je prepričanje, da sedanji predpisi popolnem zadostujejo. Poprave so stale nad dva milijona, za prihodnje leto je v proračunu nad dva milijona. Južna železnica je pričela popravljati mostove leta 1888, sedaj je popravljenih za večjo težo 440 mostov. Do konca leta bodo dela dovršena. Zaradi porabe dveh strojev v potrebi je vlada izdala potrebne naredbe.

Gleichenberg, 9. julija. Veliki knez Peter Nikolajevič prišel je sémkaj s soprogo Milico Nikolajevno in ostane tukaj nekaj časa. Nastanil se je v vili Wickenburg.

Levov, 9. julija. Nevihta z viharjem je na mnogih krajih napravila mnogo škode. Gorske vode so silno narastle. Mej postajama Zagorzany in Binez je transverzalna železnica morala ustaviti vožnjo.

London, 9. julija. „Reuterjev Office“ poroča iz Mehike, da je v Quezaltenangu v Guatemali bil boj mej prebivalstvom in posadko. Prebivalci so posadko spodili iz mesta.

London, 10. julija. Cesarica je priredila na čast nemškemu cesarju in cesarici koncert v Alberthalli; udeležili so se ga princi, princesinje in odlično občinstvo. Cesarja in cesarico so navdušeno pozdravljali.

Zanzibar, 9. julija. Sultan si je nogo zlomil med vožnjo, ker so se mu konji splašili.

Piccoli-jeva tinktura za želodec
je mehko, toda ob enem uplivno, delovanje prebavnih organov vrejšajoče sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odprtje. — Cena steklenici 10 kr. (300—132)

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Motrine na 24 ur v mil.
opazovanja	srakomet v mm	toplomena po Celziju			
7. u. jut.	73 47	14 8	sl. svzh.	oblačno	17 0
9 2. u. pop.	73 46	17 4	„	dež	dež
9. u. zveč.	73 44	15 6	„	oblačno	
Srednja temperatura 15 9°, za 2 9° pod normalom					

Nekaj

vozovničnih zvezkov

(Rundreise-Billets)

na Dunaj in nazaj po gld. 11 in višje,

se dobiva v (3—2)

Jos. Paulin-ovi potovalni pisarni, tukaj.

Dunajska borza.

Dné 10. julija.

Papirna renta 5%, 16% davka	92 gld. 80 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	92 „ 75 „
Zlata renta 4%, davka prosta	111 „ — „
Papirna renta 5%, davka prosta	103 „ 75 „
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1030 „ — „
Kred. tne akcije, 160 gld.	296 „ 50 „
London, 10 funtov strl.	117 „ 40 „
Napoleonondor (20 fr.)	9 „ 31 1/2 „
Cesarski cekini	5 „ 59 „
Nemških mark 100	57 „ 70 „

Dné 9. julija.

Ogerska zlata renta 4%	105 gld. 35 kr.
Ogerska papirna renta 5%	101 „ 65 „
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	133 „ 75 „
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	149 „ 25 „
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	179 „ — „
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	97 „ 20 „
Zastavna pisma „ „ „ 4 1/2 %	100 „ 60 „
Kreditne srečke „ 100 gld. „ „ 4 1/2 %	186 „ 50 „
St. Genois srečke, 40 gld.	60 „ 75 „

Ljubljanske srečke, 20 gld.	20 gld. 50 kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	17 „ 50 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	20 „ — „
Salmove srečke, 40 gld.	61 „ — „
Windischgrazove srečke, 20 gld.	49 „ 50 „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	158 „ 25 „
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2740	— „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	102 „ 75 „
Papirni rubelj	1 „ 28 „
Laških lir 100	46 „ 50 „

MERCUR

menjarnična delniška

družba na Dunaju,

I., Wollzeile šte. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:

4% galliske propinacijske zadolžnice.

4 1/2 % zastavna pisma peštanske ogerske komercijonalne banke.

4 1/2 % komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

1860. leta srečke.

Serijsko žrebanje že dné 1. avgusta.

Promese

na cele srečke gld. 14 1/2 } in 50 kr. kolek.

na petino srečke 4 }

Glavni dobitek gld. 800.000 avstr. velj.

Premijsko žrebanje dné 2. novembra.